

Το έτος 2013 εκτιμάται ότι θα είναι μια ιδιαίτερα κρίσιμη χρονιά για την ελληνική οικονομία και παράλληλα για την ελληνική κοινωνία, καθώς έπειτα από υφεσιακή τροχιά πέντε ετών καλείται να εφαρμόσει και να αφομοιώσει δομικές αλλαγές σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το αυστηρό πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής της ΕΕ και του ΔΝΤ, έχοντας ως κύριο στόχο την βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών αλλά και των χρηματοοικονομικών δεικτών της εγχώριας οικονομίας.

Με την ανεργία να καλπάζει (26,4%) και με την εγχώρια ζήτηση και την ιδιωτική καταναλωτική ολόένα να συρρικνώνεται, η επίτευξη της ισορροπίας μεταξύ κοινωνικών κόστους και δημοσιονομικού οφέλους αποτελεί τον κυριότερο μακροπρόθεσμο στόχο και το κυριότερο θέμα διαπραγματεύσεως με τους πιστωτές μας. Η ανάγκη για την εφαρμογή ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου σε όλους τους τομείς της οικονομίας, το οποίο θα βασίζεται στην καινοτομία, την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας μέσω βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων και την βελτίωση επιχειρηματικής νομοθεσίας, αποτελεί πλέον πρωταρχική ανάγκη.

Οι εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν έχουν επιρροή αρνητική και μάλιστα σε σοβαρό βαθμό, βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως είναι οι τομείς της Υγείας και του Φαρμάκου. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης του φαρμάκου ως αγαθού με κοινωνικά χαρακτηριστικά, που δικαιολογεί την άρνητη σχέση μεταξύ ασφαλιστικής και φαρμακευτικής πολιτικής, οι τομείς της Υγείας και του Φαρμάκου κλήθηκαν να συνεισφέρουν τα μέγιστα στην διαδικασία της δημοσιονομικής προσαρμογής, και εκ του λόγου αυτού οι δαπάνες τους έχουν αποτελέσει ένα πεδίο συνεχών και σημαντικών περικοπών. Οι συνεχείς νομοθετικές ρυθμίσεις που ακολούθησαν μετά το 2010 συνέβαλαν σημαντικά στην αλλαγή της δομής και της λειτουργίας των τομέων αυτών συρρικνώνοντας σημαντικά τα στρατηγικά τους πλεονεκτήματα.

Τα τελευταία τρία χρόνια η χρηματοοικονομική εικόνα του κλάδου του Φαρμάκου αντανάκλαται στη συνεχή μείωση των πωλήσεων και στην εμφάνιση ζημιών. Παράλληλα, υπήρξε σημαντική μείωση των απαιτήσεων των φαρμακευτικών επιχειρήσεων, η οποία προήλθε από τον εξαναγκασμό τους να δεχθούν αποπληρωμή χρεών της τριετίας 2007-2009 με άτοκα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου. Ενώ οι φαρμακευτικές εταιρείες ανέμεναν να εισπράξουν το 100% της αξίας των ομολόγων, μετά το PSI+, τα ομόλογα αυτά υπέστησαν «κούρεμα» ύψους 53,5% στην ονομαστική τους αξία και ανταλλάχθηκαν με νέα ομόλογα των οποίων η λήξη μετατέθηκε 30 έτη αργότερα, με αναπάντιο το ερώτημα της φορολογικής αναγνώρισης ή μη της ζημίας που προκλήθηκε. Η απομείωση των ομολόγων αποείχε ως κείριο πλήγμα για τις φαρμακευτικές εταιρείες διότι η ζημία που υπέ-

ΣΟΒΑΡΕΣ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΦΕΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο κλάδος του φαρμάκου χρειάζεται νέο αναπτυξιακό πρότυπο

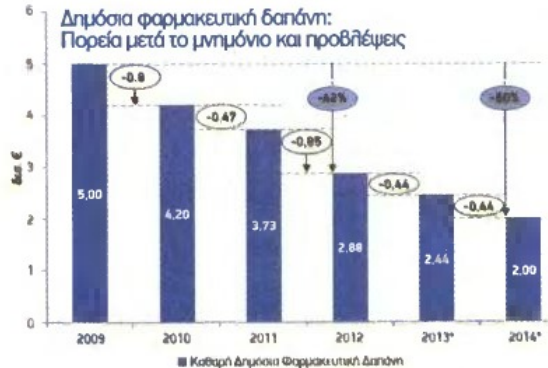

► ΤΟΥ | ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΙΓΚΟΥ

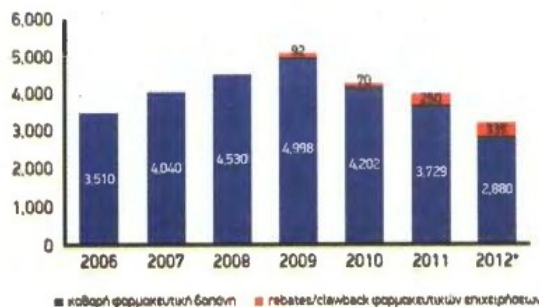
Τα τελευταία τρία χρόνια η χρηματοοικονομική εικόνα του κλάδου του φαρμάκου αντανάκλαται στη συνεχή μείωση των πωλήσεων και στην εμφάνιση ζημιών

σποσαν εκτιμάται στο € 1 δισ.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή συνεχών rebates και clawbacks μείωσε σε σημαντικό βαθμό την κατά κεφαλήν Καθαρή Δημόσια φαρμακευτική δαπάνη από το 2009 έως το 2012 κατά 42%, η οποία προβλέπεται να μειωθεί επιπλέον κατά 18% (συνολικά με το 2009) έως το τέλος του 2014. Πιο αναλυτικά, θα πρέπει να αναφερθεί ότι το 2009 και το 2010 υπήρξε rebate 3% στις αξίες, για το 2011 rebate 3% - 4% και entry-fee περί του 3% - 4%, ενώ για το 2012 ίσχυ-

Δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, 2006-2012 (σε δισ. ευρώ)

σε rebate σε αξίες 9%, κλιμακωτό rebate στους όγκους πωλήσεων έως 8% και επιπλέον clawback ανά βιμνο, για το ποσό που τυχόν υπερβαίνει τα €240εκ., ανά μήνα φαρμακευτικής δαπάνης που επιβαρύνει τα ασφαλιστικά ταμεία.

Επιπροσθέτως, η απομείωση των δαπανών στον τομέα της Υγείας ανταποκρίνεται και στα στοιχεία της νοσοκομειακής δαπάνης. Στην ανάλυση των δαπανών των Νοσοκομείων του ΕΣΥ, που πραγματοποιήθηκαν για την περίοδο 2009-2011, η νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη

(όπως και η δαπάνη μισθοδοσίας και προμήθειας υγειονομικού και λοιπού υλικού) μειώθηκε κατά 33,5% ενώ οι δαπάνες για outsourcing και οι λοιπές δαπάνες αυξήθηκαν την ίδια περίοδο κατά 319%.

Ένα ακόμη πλήγμα για την Αγορά του Φαρμάκου είναι η συνεχή δεικνύση τιμών, που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία σε ευθυγράμμιση με το σχετικό Κοινωνικό πλαίσιο. Ο καθορισμός της τιμής του φαρμάκου προκύπτει από τον μέσο όρο των 3 χαμηλότερων τιμών ανάμεσα στις υπόλοιπες 22 χώρες της

ΕΕ. Οι παρεμβάσεις στις τιμές των φαρμάκων από το 2009 και μετά, αντανάκλαται στη μείωση του δείκτη τιμών φαρμάκων κατά 19,1% τη διετία 2010/2011. Επίσης ο συγκεκριμένος καθορισμός της τιμής καταπάσει τη χώρα μας σε ίδια κλίμακα με χώρες εκτός Ευρωζώνης οι οποίες ωστόσο δεν έχουν τα ίδια κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά χαρακτηριστικά ή στοιχεία που έχει η Ελλάδα. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία των συνολικών εισπράξεων, πωλήσεων και χρεών, για τη διετία που εκδόθηκαν από 01.01.2010 έως 30.09.2012 από τις εταιρείες-μέλη του ΣΦΕΕ (Παρουσίαση ΣΦΕΕ : Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα : Ίεγονότα και στοιχεία 2012) προκύπτουν τα παρακάτω:

■ Οι συνολικές πωλήσεις των φαρμακευτικών επιχειρήσεων μελών του ΣΦΕΕ προς το Δημόσιο την περίοδο από 01.01.2010 έως 30.09.2012 ανήλθαν στα €3.265,2 εκατ.

■ Οι συνολικές εισπράξεις των φαρμακευτικών επιχειρήσεων μελών του ΣΦΕΕ από το Δημόσιο, για τη διετία που εκδόθηκαν από 01.01.2010 έως 30.09.2012, ανήλθαν στα €1.821,1 εκατ. στις 30.09.2012, δηλαδή έχει αποπληρωθεί το 55,7% των συνολικών οφειλών των δημοσίου προς τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις-μέλη του ΣΦΕΕ.

■ Τα συνολικά χρέη προς τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις μέλη του ΣΦΕΕ για τη διετία που εκδόθηκαν από 01.01.2010 έως 30.09.2012 ανέρχονται στα €1.507 εκατ. στις 30.09.2012.

Συμπερασματικά διαπιστώνεται ότι αποείχε μεγάλο πλήγμα για τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις η μη αποπληρωμή των χρεών των Νοσοκομείων.

Καταλήγουμε λέγοντας ότι, λόγω της υψηλής σημαντικότητας του κλάδου της παραγωγής φαρμάκου και της υψηλής προστιθέμενης αξίας στην εθνική οικονομία που δύναται να προσφέρει, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα αναπτυξιακό πρότυπο, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη ένα πλαίσιο διακεκριμένων τομέων των φαρμακευτικών σκευασμάτων, θα στηρίζει την παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε καινοτόμα προϊόντα, μέσω της αποπληρωμής της διενέργειας κλινικών μελετών στην χώρα μας, τον εξορθολογισμό του δημόσιου φαρμακευτικού προϋπολογισμού, την απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στα απαραίτητα φάρμακα και στις νέες καινοτόμες θεραπείες.

Ο κ. Νικόλαος Σ. Βίγκος είναι οικονομικός διευθυντής της φαρμακευτικής MERCK AE Ελλάς

